

18. Zwierzę, którego nie ma (ale mogłoby być)

Piotr Kossobudzki

KATEGORIE

Wykorzystując fotografie części ciała różnych zwierząt oraz zgromadzone pióra, fragmenty sierści, skrzydła owadów, muszle, łuski, itp. stwórzcie w grupach „zoologiczny kolaż” – nieistniejący gatunek zwierzęcia. Każda grupa dokładnie opisuje tryb życia swojego zwierzęcia: preferencje pokarmowe, środowisko życia, sposób poruszania się itp. – wskazując na przystosowania swojego zwierzęcia w tym zakresie. Wszystkie grupy przygotowują prezentację swojego zwierzęcia dla pozostałych.

INSTRUKCJA

(rekomendowana praca w małych grupach)

- Przynieście na lekcję zebrane pióra, fragmenty sierści, sztuczne futro, rybie łuski itp. oraz zdjęcia i pocztówki przedstawiające różne zwierzęta i części ich ciała.
- Omówcie wybrane środowiska życia zwierząt i charakterystyczne przykłady budowy ciała lub fizjologii, które są przykładem przystosowania do tego środowiska.
- Omówcie przystosowania do wybranego trybu życia: poruszania się, odżywiania czy rozmnażania. Warto zrobić to w formie zgadywanki – pokazywać dane zwierzę lub fragment jego ciała świadczący o konkretnym przystosowaniu i prosić o zgadnięcie, jaki jest jego sposób odżywiania się lub poruszania.
- Podzielcie się na grupy, z których każda stworzy model/obraz własnego, nieistniejącego zwierzęcia przystosowanego do życia w określonych warunkach, wybranych przez daną grupę. Uprzedź wszystkie grupy, żeby uczniowie projektując swoje zwierzę pomyśleli m.in. o następujących aspektach życia zwierzęcia wpływających na jego wygląd (a później umieli uzasadnić swój wybór):
 - środowisko życia (wodne, lądowe – naziemne, podziemne, nadrzewne...),
 - strefa klimatyczna (przystosowania m.in. do temperatury i ilości dostępnej wody),
 - sposób poruszania się (ptywanie, chodzenie – w jaki sposób, po jakiej powierzchni, lot),
 - typ pokarmu i sposób jego zdobywania,
 - sposób rozmnażania się i opieki nad potomstwem (składanie jaj, rodzenie żywych młodych, budowanie gniazd/nor lub ich brak).

- Każda grupa przygotowuje model/obraz zwierzęcia, opis jego trybu życia, nadaje mu nazwę gatunkową i przygotowuje prezentację uzasadniającą proponowaną budowę i wygląd zwierzęcia.
- Przeprowadźcie prezentacje i omówcie propozycje każdej grupy.
- Zorganizujcie wystawę waszych stworzeń dla innych klas.

Inspirujące pytania

- Czy ewolucja się nie myli?
- Skąd się wzięły płetwy wielorybów?
- Co zęby zwierzęcia mówią nam o jego trybie życia?

POJĘCIA

przystosowanie
tryb życia

środowisko życia

SPIS MATERIAŁÓW I POMOCY

Pióra, muszle, rybie łuski, fragmenty sierści, sztucznego futra, sztucznej lub naturalnej skóry itp.; plansze, modele, zdjęcia i pocztówki przedstawiające różne zwierzęta, pokroje ich ciała, budowę kończyn i głowy zwierząt i ich uzębienie; karton; plastelina. Różne materiały plastyczne i surowce wtórne: guziki, puste umyte opakowania plastikowe, słomki do napojów, kawałki gumy, folia w różnych kolorach; klej biurowy; pistolet na gorący klej; taśma klejąca dwustronna; taśma klejąca przezroczysta.

Odniesienie do podstawy programowej

UCZEŃ:

- wymienia i charakteryzuje czynniki warunkujące życie na lądzie (4.2),
- opisuje przystosowania budowy zewnętrznej i czynności życiowych organizmów lądowych do środowiska życia na przykładach obserwowanych organizmów (4.4),
- wymienia i charakteryzuje czynniki warunkujące życie w wodzie (4.10).